

Aanbiedingsbrief initiatiefnotitie 'Samen leven in Rotterdam! - 8 bouwstenen voor een Rotterdams samenlevingsbeleid'

Rotterdam, 29 januari 2015

Geachte voorzitter, leden van de raad en college,

Rotterdammer-zijn is je verbonden voelen met deze stad. Ik voel me niet alleen Rotterdammer, ik *bén* Rotterdammer! De stad die onlangs nog tot Europese stad van het jaar werd uitgeroepen en andere mooie internationale aanprijzingen binnen sleepte. De stad met internationale allure. Niet alleen vanwege de prachtige skyline, de Kuip en de Zwaan, maar vooral dankzij de grote diversiteit aan culturen: 174 nationaliteiten die samen Rotterdam maken. Rotterdam is wat je noemt een eenheid in verscheidenheid. Een stad om trots op te zijn, een stad ook waar het een eer is om op dit niveau richting aan te mogen geven.

De PvdA neemt daarom graag haar verantwoordelijkheid om deze stad verder te brengen. Onze herhaalde oproep om samen op te trekken bij het bepalen van de koers, vond tot op heden geen gehoor bij het college. Juist in het geval van een nota waarvan in het collegeakkoord gezegd werd dat integratie het belangrijkste thema voor de komende jaren is, is een breed draagvlak gewenst. Draagvlak in dit huis, maar ook in de stad. Ons is inmiddels gebleken dat ook daar, bij relevante partners, nauwelijks tot geen draagvlak is gezocht. Wij zoeken de verbinding en willen zodoende deze stad en haar inwoners een stem geven.

Wethouder Eerdmans verwoordde de Kendoe-mentaliteit zo: "Kan niet ligt op het kerkhof, wil niet ligt ernaast!" Met die woorden in het achterhoofd, biedt de PvdA u aan de initiatiefnotitie '**Samen leven in Rotterdam! – 8 bouwstenen voor een Rotterdams samenlevingsbeleid**'. Met het verzoek te kiezen voor een Rotterdams *samenlevingsbeleid*; het verzoek de genoemde 8 bouwstenen voor een Rotterdams samenlevingsbeleid op te nemen in de voorgenomen collegenota. Bij verschijning van de collegenota vragen wij u te verantwoorden op welke wijze de initiatiefnotitie in de collegenota is verwerkt.

Het versterken van eenheid in verscheidenheid heeft de meeste kans van slagen, als eenieder ook zijn bijdrage kan leveren. Samen maken we immers Rotterdam!

Namens de gemeenteraadsfractie van de PvdA Rotterdam,

Peggy Wijntuin

Initiatiefnotitie

Samen leven in Rotterdam!

8 bouwstenen voor een Rotterdams samenlevingsbeleid

Door Peggy Wijntuin
Rotterdam, 29 januari 2015

Introductie

Integratie en emancipatie gaan hand in hand. Immers, voor volledige deelname aan de samenleving is het een voorwaarde dat achterstanden niet die deelname in de weg staan. In die context moet gekozen worden voor het bestrijden van de drie A'S, te weten: achterstand, achterstelling en achteleosheid. Onder het bestrijden van achterstand wordt onder meer verstaan het terugdringen van achterstand in onderwijsniveaus en het verkleinen van een achterstand op de arbeidsmarkt. Bij het bestrijden van achterstelling doelen we bijvoorbeeld op het bestrijden van arbeidsmarktdiscriminatie en wanneer we spreken van achteleosheid mikken we op het niet (willen) onderkennen van achterstand en achterstelling.

Die opdracht is gericht aan de samenleving als geheel, maar ook aan de context van de eigen sociale omgeving. De strijd voor bijvoorbeeld het versterken van de positie van de vrouw was en is immers niet alleen een strijd gericht op de politiek, de overheid, het bedrijfsleven, de kerk of het gezin maar een strijd op al deze terreinen.

Met deze beschrijving van de opgave is direct duidelijk dat afgeweken wordt van andere noties van integratie die eerder gericht zijn op alleen culturele integratie in de Nederlandse samenleving: het verkrijgen van kennis over de Nederlandse samenleving, de taal en cultuur, waaronder de in Nederland geldende normen en waarden.

Een en ander brengt ons er wel toe de term 'integratie' ter discussie te stellen. De term is ongericht en doet daarom afbreuk aan de diverse samenleving die Rotterdam nu is. Mensen worden er moe van om steeds weer langs de integratie-lat gelegd te worden. Tegelijkertijd zijn er nog wel voldoende vraagstukken die om een aanpak vragen.

Die culturele integratie doet er wel toe maar dan vooral voor nieuwkomers en beperkt voor oudkomers. Wie hier geboren is, op het plein gevoetbald heeft, naar school is gegaan... voor hem of haar is het vaak een gruwel wanneer het gevoel ontstaat dat ook zij nog altijd gegrepen worden in een discussie of aanpak die culturele integratie voorstaat.

Een integratie- of emancipatiebeleid zoals wij dat voorstaan is ook afwijzend ten aanzien van een beleid van assimilatie. Vrijwel niemand laat het na openlijk te vieren dat Rotterdam een stad is van 174 nationaliteiten en zoveel meer culturen. Die diversiteit wordt terecht gezien als rijkdom. Een integratie- en emancipatiebeleid moet daarom gericht en niet ongericht zijn. Wees duidelijk over wie je het hebt. Het leren van de Nederlandse taal is van belang voor wie deze nog niet beheerst. Het leren over culturele kenmerken van de Nederlandse samenleving is van belang voor de nieuwkomer en niet voor wie hier geboren is, zijn opleiding gevolgd heeft en wellicht al zijn kinderen naar school brengt.

Categoriaal beleid wijzen we daarentegen niet af. Het is immers nodig en gewenst dat we niet wegkijken. Wanneer vraagstukken zich juist onder bepaalde bevolkingsgroepen voordoen, moet dat benoemd, besproken en beantwoord worden (bijv. het naar verhouding hoge percentage

zelfmoorden onder Hindoestaanse en Turkse meisjes). Maar we moeten waakzaam zijn voor generaliseren en stigmatiseren.

8 bouwstenen voor een Rotterdams samenlevingsbeleid

De Partij van de Arbeid ziet het als haar plicht om deze stad en haar inwoners verder te brengen. Te beginnen met de volgende *8 bouwstenen voor een Rotterdams samenlevingsbeleid*.

1. Gelijkwaardigheid

De verschillende gemeenschappen in de stad zijn gelijkwaardig aan elkaar, maar wel verschillend. Dat betekent dat categoriaal werken af en toe noodzakelijk is zonder daarbij te stigmatiseren. Bijvoorbeeld om taboeonderwerpen bespreekbaar te maken en dilemma's te kunnen bespreken en oplossen.

2. Behoud van diversiteit

Vaak komt het voor dat 'onder het motto van integratie' assimilatie doelen worden nagestreefd. Dan moeten 'zij' zich 'aanpassen' aan een (ingebeelde en veelal nogal vage) Nederlandse norm. Dit wijzen wij af. Rotterdam koestert haar diversiteit onder de paraplu van de democratische rechtstaat. Eenheid in verscheidenheid.

3. Wederkerigheid

Samen leven vanuit gelijkwaardigheid vereist een zekere mate van wederkerigheid. De nieuwkomer zal flinke inspanningen moeten leveren om z'n plek te verwerven in onze samenleving. Die wederkerigheid bestaat erin dat we ons sterk maken voor de bestrijding van achterstanden, achterstelling en achteleosheid.

4. Integratie als containerbegrip

Van een succesvol *samenlevingsbeleid* kan pas sprake zijn als gemeenschappen worden vervangen door precisering. In dit kader moet dus worden gekeken naar de inbedding van de verschillende groepen in de verschillende domeinen van de samenleving:

- Sociaaleconomisch (arbeid, onderwijs, huisvesting, inkomen)
- Sociaal-cultureel (onderlinge verhouding en relaties tussen verschillende bevolkingsgroepen, sociale acceptatie van LHBT'ers, religieuze groepen etc.)
- Maatschappelijke participatie (vrijwilligerswerk, bestuursfuncties bij het maatschappelijke middenveld etc.).

5. Ondersteuning eigen kracht

In het coalitieakkoord is er sprake van dat er "meer zeggenschap" voor Rotterdammers moet zijn over hun stad. Letterlijk citaat uit het akkoord: "Rotterdam is van Rotterdammers. Dus beslissen zij in verschillende vormen direct mee. Over de problemen die we moeten oplossen, over kansen die we niet mogen laten lopen. Wij en onze ambtenaren zoeken de ideeën in de stad op en helpen, indien nodig, bij de realisatie van die ideeën. Daarin zijn we integer en betrouwbaar. We doen wat we zeggen en we zeggen wat we doen."

Onze aanbeveling is dat de collegenota hier straks op voortbouwt en dat Rotterdammers met een migratieachtergrond ondersteund zullen worden om hun eigen ideeën over de stad te realiseren.

Bovendien is politieke en bestuurlijke ondersteuning van eigen kracht van groot belang omdat er meer van de burgers wordt verwacht als het gaat om 'eigen verantwoordelijkheid' en het dragen van de verantwoordelijkheid voor de eigen omgeving.

6. Rotterdamers vooruit

De 'integratienota' van het college - in onze woorden: het samenlevingsbeleid - dient de gedachten over de samenleving in Rotterdam vooruit te helpen en niet achteruit. Als te veel nadruk wordt gelegd op de afkomst i.p.v. de toekomst is dat een achteruitgang.

7. Verbinden en benoemen

Verbinden heeft een dubbele betekenis, in de zin van mensen verbinden, maar ook zorgen dat maatschappelijke lagen verbonden blijven.

Voor onze verbondenheid geldt dat we waakzaam moeten zijn voor de groeiende kloof tussen arm en rijk en de daarmee veelal samenhangende sociaal-culturele segregatie.

We moeten vraagstukken benoemen en beantwoorden maar we moeten een krachtig "Nee" laten horen tegen generalisaties, stigma's en oproepen tot uitsluiting. De PvdA vraagt om moreel leiderschap tegen intolerantie in al zijn vormen. De koppeling tussen integratiebeleid en het tegengaan van radicalisering moet ook daarom vermeden worden.

8. Thuis voelen en thuis zijn

De vraag is in hoeverre mensen zich hier thuis voelen en thuis zijn. De perceptie van burgers is tot op zekere hoogte overheidsbepaald. Zo valt er veel te zeggen voor een *samenlevingsbeleid* dat zich richt op *alle* burgers in de stad en niet alleen op nieuwkomers. Aansprekend is het pleidooi van Paul Scheffer voor burgerschap, als 'linking pin' tussen alle burgers en de daaraan inherent verbonden notie van wederkerigheid en gelijkwaardigheid in rechten, plichten en de vraag om respect.

Samenvattend

Met deze initiatiefnotitie leveren wij als PvdA gemeenteraadsfractie acht bouwstenen voor een Rotterdams samenlevingsbeleid. Wij vragen het college deze bouwstenen te verwerken in de voorgenomen collegenota en hopen snel daarover met u te kunnen spreken in de commissie. Immers, het versterken van eenheid in verscheidenheid heeft de meeste kans van slagen, als een ieder ook zijn bijdrage kan leveren. Samen maken we immers Rotterdam!